

Skriftlig spørsmål fra Heikki Eidsvoll Holmås (SV) til samferdselsministeren

Dokument nr. 15:71 (2013-2014)

Innlevert: 08.11.2013

Sendt: 11.11.2013

Besvart: 21.11.2013 av samferdselsminister Ketil Solvik-Olsen

Spørsmål

Heikki Eidsvoll Holmås (SV): Norge skal snart ta stilling til EUs jernbanedirektiv, den såkalte jernbanepakke IV. Direktivet vil blant annet pålegge Norge fri konkurranse om all jernbanedrift. Fagorganisasjoner advarer mot direktivet og frykter det vil svekke politisk og økonomisk styring av jernbanen. Erfaringer fra andre land viser at konkurranseutsetting kan medføre både økte priser og lavere regularitet. Togforegangslandet Sveits har sin jernbanedrift i ett statsdrevet selskap. Vil Norge fortsette å jobbe mot EUs jernbanepakke?

Svar

Ketil Solvik-Olsen: Jernbanepakke IV består totalt av 6 rettsakter, hvor hovedformålet er å legge til rette for og gjennomføre EUs indre marked også for jernbanesektoren. Det internasjonale persontransport,- og godstransportmarkedet for jernbane er allerede åpnet, og alle europeiske jernbaneforetak er sikret generell tilgang rett til å utføre slike transporter.

EU-kommisjonen har foreslått endringer i direktiv 2012/34/EF som innebærer at alle europeiske jernbaneforetak gis en generell tilgangsrett til å drive nasjonal (innenriks) persontransport med jernbane i medlemsstatene, såkalt konkurranse på sporet. Det foreslås også endringer i forordningen 1370/2007 (Kollektivtransportforordningen) som innebærer at det blir obligatorisk med bruk av konkurranse ved tildeling av kontrakter om offentlig tjenesteytelse innen persontransport med jernbane, såkalt konkurranse om sporet. Hele jernbanepakke IV er til behandling i EU-Parlamentet, mens Rådet enda ikke har begynt på behandlingen av konkurransedelen av pakken, dette må kunne forventes å skje under det greske formannskapet. I Parlamentet diskuteres spesielt mulighetene for lengre overgangsordninger, resiprositetsadgang og tiltak for å unngå faren for "fløteskumming" ("cherry picking") på strekninger der et

jernbaneforetak er tildelt kontrakt om offentlig tjenesteytelse. Regjeringen vil støtte disse tiltakene. I tillegg vil regjeringen arbeide for at det blir størst mulig nasjonalt handlingsrom innenfor de overordnede krav til liberalisering og konkurranseutsetting av offentlige tjenesteforpliktelser. Det er viktig at konkurranse innføres i et tempo og på en slik måte at effektene av konkurranse kan tas ut på en best mulig måte, og for å få dette til må konkurransen skje på like vilkår og sektoren må være tilrettelagt for dette.

Regjeringen ønsker å øke konkurransen på eller om jernbanesporet. Vi vil komme tilbake til Stortinget om hvordan dette kan innføres.